

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2017 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW**

SP2.056.1.2017

Przewodnicząca Komisji Spraw
Emigracji i Łączności z Polakami za
Granicą
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z przekazaną przez Przewodniczącą Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przy piśmie z dnia 17 maja 2017 r. petycją dotyczącą „Planu powołania zespołu ds. potrąceń z wypłat emerytalnych USA”, Minister Rozwoju i Finansów uprzejmie informuje, iż petycja dotyczy kilku spraw podlegających rozpatrzeniu przez różne resorty, do których zwrócono się z prośbą o wkłady do odpowiedzi. W związku z powyższym, ustosunkowując się do kwestii poruszanych w petycji, udzielam następującej odpowiedzi.

Odnosząc się do 1. postulatu petycji dotyczącego braku ratyfikacji ze strony USA Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (dalej „Konwencja”), podpisanej w dniu 13.02.2013 r. i ratyfikowanej przez Polskę w 2013 r., (ustawa z dnia 21 czerwca 2013 r. o ratyfikacji Konwencji – Dz. U. 2013 poz. 995), uprzejmie wyjaśniam, iż z informacji uzyskanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych wynika iż, Konwencja została przedłożona w amerykańskim Senacie 20 maja 2014 r. i oczekuje na ratyfikację. Pomimo wielokrotnego podnoszenia kwestii ratyfikacji przez Polskę, strona amerykańska nie podjęła działań oraz nie poinformowała oficjalnie o przyczynach zwłoki.

Polska jest jednym z siedmiu państw, obok Japonii, Szwajcarii, Hiszpanii, Chile, Luksemburga i Węgier, które oczekują na przyjęcie konwencji o unikaniu podwójnego opodatkowania z USA. Sprawa ta jest nieustannie podnoszona przez przedstawicieli Polski w kontaktach z administracją amerykańską na najwyższym szczeblu. Jednocześnie ambasada RP w Waszyngtonie podjęła, wspólnie z powyżej wymienionymi państwami, inicjatywę mającą na celu przyspieszenie procedowania ws. konwencji. 29 października 2015 r. ambasadorowie siedmiu państw wystosowali list skierowany do lidera senackiej większości (Mitcha McConnella) i lidera senackiej mniejszości (Harry’ego Reida) odnotowując przesłuchanie, jakie odbyło się w sprawie konwencji w senackim Komitecie ds. spraw międzynarodowych oraz wyrażając nadzieję, że kwestia przyjęcia konwencji zostanie następnie poddana akceptacji Senatu. Niezależnie od wysiłków polskiej administracji, list skierowany do lidera większości senackiej, wspierający

ratyfikację konwencji, wystosowała 28 stycznia 2016 r. koalicja 10 amerykańskich stowarzyszeń biznesowych (Business Roundtable, Financial Executives International, Information Technology Industry Council, National Association of Manufacturers, National Foreign Trade Council, Organization for International Investment, Software Finance & Tax Executives Council, Trans-Atlantic Business Council, U.S. Chamber of Commerce, United States Council for International Business). Strona polska przedstawiła kwestię ratyfikacji konwencji nowej administracji USA; decyzje w tej sprawie nie zostały jeszcze podjęte. Ambasada RP w Waszyngtonie monitoruje stan sprawy.

Ustosunkowując się do kwestii poruszonych w pkt 2 petycji, tj. opodatkowania emerytur pomiędzy Polską i USA w chwili obecnej, należy wyjaśnić, iż przedmiotową kwestię reguluje Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o uniknięciu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisana w Waszyngtonie, dnia 8 października 1974 r., która nie zawiera szczególnych postanowień dotyczących opodatkowania emerytur i rent. Dlatego prawo do opodatkowania emerytur i rent przez dane państwo reguluje art. 5 ust. 1 Umowy, zgodnie z którym osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym umawiającym się państwie może być opodatkowana przez drugie umawiające się państwo z tytułu dochodu pochodzącego ze źródeł z tego z drugiego państwa. Oznacza to, że emerytury i renty wypłacane ze Stanów Zjednoczonych osobie mającej miejsce zamieszkania w Polsce, podlegają opodatkowaniu najpierw w Stanach Zjednoczonych, a następnie mogą podlegać opodatkowaniu w Polsce. Zapobieganie podwójnemu opodatkowaniu tego dochodu następuje przez metodę odliczenia polegającą na odliczeniu podatku zapłaconego w Stanach Zjednoczonych od podatku polskiego. Zastosowanie każdej z metod zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu przewidzianych w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania zapobiega wystąpieniu podwójnego opodatkowania dochodów osiąganych przez rezydentów jednego z państw na terytorium drugiego państwa. Metody zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu przewidziane w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska – w tym stosowana w umowie ze Stanami Zjednoczonymi metoda odliczenia proporcjonalnego – zostały wypracowane w praktyce międzynarodowej i odpowiadają międzynarodowym standardom. Ww. metody są powszechnie stosowane przez wiele innych krajów na świecie. Są one zgodne z obowiązującym prawem podatkowym, Konstytucją RP, prawem UE oraz orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE.

Odnosząc się do tezy przedstawionej w pkt 3 petycji, iż kwestie podatków dla osób mających miejsce zamieszkania w Polsce, którzy otrzymują świadczenia emerytalne z USA zostały niekorzystnie wynegocjowane w Konwencji z 2013 r. i z tego względu zasadnym jest powołanie „Rządowej Komisji ds. opodatkowania emerytów wracających z USA do Polski” na wstępie należy wyjaśnić sposób opodatkowania takich świadczeń.

Konwencja z 2013 r. w art. 18 ust. 1 reguluje kwestie opodatkowania świadczeń emerytalnych w Polsce otrzymanych z USA, zgodnie z którym emerytury, renty kapitałowe oraz inne podobne świadczenia wypłacane rzeczywistemu beneficjentowi podlegają opodatkowaniu tylko w państwie, w którym ma on miejsce zamieszkania. Oznacza to, iż osoba, która posiada obecnie miejsce zamieszkania w Polsce oraz otrzymuje z USA emeryturę lub podobne świadczenie wypłacane w związku z prywatnymi formami zabezpieczenia emerytalnego (typ Individual Retirement Agreement lub tzw. plan 401(k)) podlegała będzie z tego tytułu opodatkowaniu wyłącznie w Polsce.

Odrębna regulacja art. 18 ust. 3 Konwencji dotyczy sytuacji, w której płatność otrzymywana przez reemigranta, mającego obecnie miejsce zamieszkania w Polsce, dokonywana jest zgodnie z amerykańskimi przepisami o ubezpieczeniu społecznym (Social Security). Ubezpieczenie społeczne jest I filarem systemu ubezpieczeń emerytalnych Stanów Zjednoczonych, finansowanym ze składek pobieranych od wynagrodzeń. Świadczenia wypłacane w ramach tego systemu stanowią tzw. emeryturę podstawową. W tym przypadku wyłączne prawo do opodatkowania tego rodzaju świadczenia zachowuje państwo jego źródła, tj. USA. Dla osób niemających miejsca zamieszkania w USA lub nieposiadających obywatelstwa tego kraju (nonresidents aliens) podatek z tytułu świadczeń otrzymywanych z ubezpieczenia społecznego naliczany jest od 85% wartości świadczenia, przy zastosowaniu stawki podatku w wysokości 30% (Publication 915 (2016), Social Security and Equivalent Railroad Retirement Benefits, www.irs.gov/pub915).

Zgodnie z nową Konwencją, w przypadku osób otrzymujących świadczenia z ubezpieczenia społecznego USA, zastosowanie będzie miała metoda wyłączenia z progresją. Dochód ten będzie zatem zwolniony z opodatkowania w Polsce. Należy wyłącznie dodać go do dochodów podlegających opodatkowaniu w celu ustalenia stopy procentowej, która będzie miała zastosowanie do obliczenia podatku od pozostałych dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach ogólnych. Z tego względu emerytury, które podlegają opodatkowaniu w USA, będzie należało wykazać w zeznaniu składanym w Polsce tylko w przypadku, gdy w danym roku uzyskano jeszcze inne dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym na zasadach ogólnych, według skali podatkowej.

Przedstawione powyżej zasady opodatkowania emerytur i podobnych świadczeń, uregulowane w Konwencji podpisanej w dniu 13.02.2013 r., pozwalają na pełne uniknięcie podwójnego opodatkowania tych dochodów.

W zakresie relacji między Konwencją w amerykańskich przepisami Windfall Elimination Provisions (WEP), należy zauważyć, iż stanowią one część amerykańskiego krajowego systemu Social Security, a więc nie mają charakteru podatkowego i nie stanowią przedmiotu regulacji Konwencji. Istotą WEP jest bowiem określenie zasad naliczania wysokości świadczeń oraz ich redukcji w niektórych przypadkach przez amerykański system ubezpieczeń społecznych, nie zaś ustalenie zasad opodatkowania tych świadczeń. Istotą problemu jest więc określenie wysokości świadczeń a nie podatek. W związku z tym, że względu na brak bezpośredniego związku z przedmiotem Konwencji, kwestia WEP nie jest nią objęta.

Przedmiotem petycji poza kwestiami podatkowymi są także zagadnienia dotyczące potrąceń składek zdrowotnych od emerytur Polaków nierezydentów USA wracających do Polski. Resort finansów wystąpił do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o przekazanie wkładu w udzieleniu odpowiedzi dotyczącej tej materii. Zgodnie z informacjami jakie otrzymało Ministerstwo Finansów, kwestie tych zagadnień należą jednak do właściwości Ministerstwa Zdrowia (MRPiPS przesłało prośbę o udzielenie odpowiedzi w tym zakresie). Ponadto, zgodnie z wyjaśnieniami MRPiPS, kwestie emerytalne w relacjach Polska-USA podnoszone były przez Polaków zamieszkałych w USA, uprawnionych do pełnej emerytury polskiej oraz emerytury amerykańskiej, związane z redukcją emerytur amerykańskich zgodnie z wewnętrznymi przepisami Windfall Elimination Provision, były przedmiotem obrad Zespołu Parlamentarnego Polska – Stany Zjednoczone w kwietniu, podczas których wyjaśniono, że na redukcję emerytur amerykańskich ma wpływ jedynie amerykańskie prawo krajowe, co zostało przyjęte do

wiadomości przez członków Zespołu. Z uwagi na fakt, iż zdaniem MRPiPS prace ewentualnego Zespołu ds. potrąceń z wypłat emerytalnych USA nie należą do zakresu jego działań, nie widzi potrzeby uczestnictwa pracowników tegoż resortu w planowanym Zespole.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyższej argumenty, Minister Rozwoju i Finansów nie widzi merytorycznych przyczyn dla powołania specjalnego zespołu zajmującego się kwestiami opodatkowania emerytur w relacjach Polski z USA. Natomiast kwestia przeanalizowania potrzeby wsparcia dla niektórych polskich emerytów, którzy zdaniem wnioskodawcy powinni podlegać zasadom ochrony praw nabytych w przypadku niekorzystnego zastosowania wobec nich amerykańskich przepisów WEP leży w gestii Ministra Zdrowia.

Z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów
Zastępca Dyrektora
Departamentu Systemu Podatkowego
w Ministerstwie Finansów
Dominik Kaczmariski